

J.K. ROWLINGOVÁ

IKABOG

Ikabog

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.albatros.cz
www.albatrosmedia.cz

J.K. Rowlingová
Ikabog

Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

J.K. ROWLINGOVÁ

IKABOG

Ilustracemi doprovodili
ti nejlepší ilustrátoři z celé republiky

Albatros

Ickabog je věnován následujícím:

Mackenzie Jean

Odjakživa to byl její oblíbený příběh.

To ona mě deset let přemlouvala,
abych ho napsala jaksepatří.

Megan Barnesové a Patricku Barnesovi

jako nehynoucí památku na
Lisu Cheesecake a Llamu

a samozřejmě dvěma báječným dámám jménem Daisy,

Daisy Goodwinové a Daisy Murrayové,
hrdým dcerám QSC

THE ICKABOG

Ickabog logo, and the crown and feather motifs, and 34 x full-page inside illustrations
© J.K. Rowling, 2020

Text copyright © J.K. Rowling, 2020

Cover illustration and design, and decorative inside art © Hodder & Stoughton, 2020

Translation © Petr Eliáš, 2020

The moral rights of the author and illustrators have been asserted.

All characters and events in this publication, other than those clearly in the public domain,
are fictitious and any resemblance to real persons, living or dead, is purely coincidental.
All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted,
in any form or by any means, without the prior permission in writing of the publisher, nor be
otherwise circulated in any form of binding or cover other than that in which it is published and
without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

ISBN tištěné verze 978-80-00-06021-7

ISBN e-knihy 978-80-00-06096-5 (1. zveřejnění, 2020) (ePDF)

ISBN e-knihy 978-80-00-06097-2 (1. zveřejnění, 2020) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-00-06098-9 (1. zveřejnění, 2020) (mobi)

Předmluva

Nápad na *Ikaboga* jsem dostala už dávno. To jméno vychází ze slova „Ichabod“, které znamená „žádná sláva“ nebo „sláva pominula“. Proč jsem si vybrala zrovna tohle jméno, asi pochopíte, až si celý příběh přečtete, protože se v něm věnuju tématům, která mě zajímají odjakživa. Co se od nestvůr, které si vymýšlíme, dozvídáme sami o sobě? Co se musí stát, aby se zlo zmocnilo člověka nebo celé země, a co je potřeba k tomu, aby bylo poraženo? Proč lidé raději věří lžím, i když pro ně mají jen jalové důkazy, anebo dokonce nemají vůbec žádné?

Tenhle příběh jsem napsala v přestávkách mezi knížkami o Harrym Potterovi. Příběh se nikdy nijak zvlášť neměnil. Už v první verzi začínal smrtí nebohé paní Hrdličkové a končil... a to vám neřeknu, kdybyste ho náhodou četli poprvé!

Ikaboga jsem četla nahlas svým nejmladším dětem, když byly ještě malé, ale nikdy neměl konec, což Mackenzie velmi rozčilovalo, protože to byl její oblíbený příběh. Když jsem dokončila posledního Harryho Pottera, pět let jsem nepsala ani čárku, a když jsem se rozhodla, že moje další kniha nebude pro děti, *Ikabog*, stále nedokončený, putoval na půdu. Tam ležel víc než deset let a byl by tam nejspíš do-

dnes, nebýt pandemie covid-19 a toho, že miliony dětí musely zůstat zavřené doma, nemohly chodit do školy a vídat se s kamarády. A mě napadlo umístit příběh zdarma na internet a poprosit děti, aby mi k němu namalovaly ilustrace.

Takže velmi zaprášená krabice s papíry potištěnými i popsanými rukou putovala z půdy dolů a já se dala do práce. Moji tou dobou už teenageři, kteří byli prvními posluchači příběhu o *Ikabogovi*, večer co večer seděli a poslouchali vždýcky jednu téměř dokončenou kapitolu. Tu a tam se zeptali, proč jsem vyškrtla něco, co mívali rádi, a já do textu přirozeně vracela všechno, co jim chybělo, a přitom jsem žasla, kolik si toho pamatují.

Kromě své rodiny, u níž nacházím ohromnou podporu, chci poděkovat těm, kteří mi za tak krátkou dobu pomohli *Ikaboga* zveřejnit: svým redaktorům Arthuru Levinovi a Ruth Alltimesové, Jamesi McKnightovi z agentury Blair Partnership, svým manažerům Rebecce Saltové, Nicky Stenohillové a Marku Hutchinsonovi a svému agentovi Neilu Blairovi. Od všech zúčastněných to bylo skutečně herkulovské úsilí a patří jim můj nehynoucí vděk. Ráda bych také poděkovala každíčkému dítěti (a těm několika dospělým!), které poslalo obrázek do ilustrátorské soutěže. Bylo mi ohromným potěšením probírat se příspěvky a vím, že ani zdaleka nejsem jediná, kdo žasne nad talentem malých ilustrátorů. Těší mě pomyšlení, že *Ikabog* třeba poskytl budoucím vý-

tvárníkům a ilustrátorům první prostor pro veřejnou ukázkou jejich práce.

Vrátit se do Přehršlání a dokončit, s čím jsem kdysi dávno začala, byla jedna z nejpříjemnějších zkušeností v mém spisovatelském životě. A teď nezbývá než doufat, že vás tenhle příběh bude bavit číst, stejně jako mě bavilo ho psát.

A stylized, handwritten signature in black ink, consisting of several loops and flourishes, representing the author's name.

J.K. Rowlingová
červenec 2020

*Také severně od Kruasan se rozkládaly zelené louky a tekly čisté, třpytivé řeky.
Uprostřed nich ležela dvě města, Tvarošice a Vurstpork.*

Felix, 9 let, Dobrá voda u Českých Budějovic

KAPITOLA 1

Král Norbert Neohrožený

Bylo nebylo jedno maličkaté království, a to království se jmenovalo Přehršlánie. Stovky let tu vládl dlouhý rod světlovlasých králů. V době, o které vyprávím, seděl na trůně král Norbert Neohrožený. Přídomek „Neohrožený“ si přídělil sám v den korunovace, trochu proto, že to vedle jména Norbert znělo dobře, ale hodně taky proto, že jednou chytil a zabil vosu, a navíc docela sám, nepočítáme-li pět sluhů a jednoho čističe bot.

Když král Norbert Neohrožený usedl na trůn, těšil se u svých poddaných ohromné oblibě. Měl překrásné zlatavé kudrliny a úchvatný pěstěný knír a náramně mu to slušelo v těsných pumpkách, sametových kabátcích a nařasených košilích, které v té době bohatí pánové nosili. Říkalo se o něm, že je velkorysý, kam přišel, tam se usmíval a mával, a tuze se vyjímal na portrétech, které se rozvážely po království a všely na radnicích. Lidé byli se svým králem zkrátka navýsost spokojení a mnozí věřili, že mu kralování půjde ještě lépe než jeho otci Pravoslavovi Počestnému, který měl poněkud křivé zuby (ačkoli se o tom příliš nemluvalo).

Králi Norbertovi se v koutku duše ulevilo, když zjistil, že vládnout Přehršlánii není zase taková fuška. Království

si vlastně vládlo docela samo. Skoro všichni měli dost jídla, obchodníci vydělávali hrnce zlatáků a Norbertovi rádci vyřešili každický problém, který se objevil na obzoru. Takže na Norberta zbývalo jen zářivě se usmívat na své poddané, když pětkrát týdně vyjel kočárem na lov se svými přáteli lordem Flusbrockem a lordem Kydliánem.

Flusbrock a Kydlián měli každý svůj zámček s velkými pozemky, ale připadalo jim levnější a zábavnější bydlet v paláci s králem, debužirovat na jeho hostinách, lovit jeho jeleny a dávat pozor, aby se král nezakoukal do některé z krásných šlechticů. Pranic by se jim nehodilo, kdyby se král oženil, neboť královna by jim dozajista zatnula tıpec a měli by po zábavě. Nějakou dobu se Norbertovi líbila lady Eslanda, tmavovlasá a krásná tak, jako byl Norbert světlavlasý a pohledný, ale Flusbrock Norberta přesvědčil, že je moc vážná a studovaná a lidem by se jako královna nelíbila. Norbert nevěděl, že lord Flusbrock má na lady Eslandu pıfku. Kdysi ji totiž sám požádal o ruku, jenže milá Eslanda mu dala košem.

Lord Flusbrock byl hubený, prohnaný a chytrý. Jeho přítel Kydlián měl brunátný obličej a byl tak macatý, že ho na jeho velikého hnědáka muselo vždycky vyzvednout šest mužů. Nebyl sice tak bystrý jako Flusbrock, ale pořád byl o dost chytřejší než král.

Oba lordi byli nesmırně zběhlí v umění lichotek a dokázali dokonale předstírat údiv nad tím, jak báječně Norbertovi všechno jde, od jízdy na koni po cvrnkání kuliček. A jestli Flusbrock něco dovedl opravdu skvěle, tak přesvědčit krále, aby dělal věci prospěšné pro něj. A jestli něco uměl

Kydlián, tak přesvědčit krále, že nemá na zemi věrnějších přátel, než jsou oni dva.

Norbertovi oba lordové připadali jako bezva kluci. Radili mu, aby pořádal velkolepé večírky, bohaté pikniky a přepychové hostiny, protože Přehršlánie byla daleko za hranicemi proslulá svým jídlem. Každé zdejší město mělo svůj vyhlášený pokrm a všechny byly nejlepší na světě.

Hlavní město Přehršlánie se jmenovalo Kruasany, nacházelo se na jihu země a všude kolem se rozprostíraly rozlehlé sady, pole se zářivě zlatou pšenicí a louky se smaragdově zelenou trávou, na nichž se pásly čistounce bílé krávy. Smetana, mouka a ovoce od místních farmářů putovaly k mimořádným kruasanským pekařům.

Laskavě si představte ten nejlepší koláč nebo tu nejkrupavější sušenku, jaké jste kdy měli. A já vám teď povím, že v Kruasanech by se styděli, kdyby měli takové blafy prodávat. Pokud dospělý muž požitkem nezaslzel, když se zakousl do zdejšího pečiva, považoval se takový kousek za zcela nepodařený a už ho nikdy nikdo neupekl. Výlohy místních pekařství byly do výšky zarovnané dobrotami jako panenské sny nebo vílí kolébky, ale ze všech nejslavnější byly nebeské pusinky, tak úžasně, palčivě lahodné, že se šetřily na zvláštní příležitosti a všichni radostí plakali, když je jedli. Král Porfirio ze sousedního Lijawského království už králi Norbertovi poslal dopis, v němž mu nabízel ruku kterékoli ze svých dcer výměnou za doživotní dodávku nebeských pusinek, ale Flusbrock Norbertovi poradil, aby se velvyslanci Lijawského království vysmál do obličeje.

„Jeho dcery nejsou ani zdaleka tak krásné, abyste je vyměnil za nebeské pusinky, pane!“ prohlásil Flusbrock.

Také severně od Kruasan se rozkládaly zelené louky a tekly čisté, třpytivé řeky. Uprostřed nich ležela dvě města, Tvarošice a Vurstpork. Ta od sebe odděloval klenutý kamenný most přes hlavní přehršlánskou řeku Flumu, po níž se z jednoho konce království na druhý plavily pestrobarevné lodě se zbožím.

Tvarošice byly slavné svými sýry: obrovitá bílá kola, temně oranžové koule, velké drolivé modrobílé válce a docela malinkaté mazlavé syrečky hladší než samet.

Vurstpork každý znal pro zdejší uzené a medové šunky, křupavé slaninky, kořeněné klobásy, jemné bifteky a zvěřinové koláčky.

Slané a kořeněné vůně stoupající z komínů cihlového Vurstporku se mísily s ostrými pachy linoucími se ze dveří tvarošických sýrařů a na čtyřicet kilometrů daleko slinil každý, kdo ten lahodný vzduch vdechl.

Stačilo vyjet pár hodin na sever od Tvarošic a Vurstporku a narazili jste na vinice, kde rostly hrozny s kuličkami velkými jako vejce, zralými a sladkými a šťavnatými. A když jste jeli ještě dál, večer jste dojeli do žulového města Macerava, kde se dělala báječná vína. Říkalo se, že stačí projít se po ulicích a vdechovat zdejší vzduch a člověk se drobátko picne. Nejlepší ročníky se prodávaly za tisíce a tisíce zlatých a maceravští obchodníci s vínem patřili k nejbohatším lidem v království.

Ale kousek na sever od Maceravy se stala podivná věc.

*Měl překrásné zlatavé kudrliny a úchvatný pěstěný knír a náramně mu to slušelo
v těsných pumpkách, sametových kabátcích a našasených košících,
které v té době bohatí pánové nosili.*

Kateřina, 6 let, Praha 10

Jako kdyby se tu kouzelně bohatá půda Přehršlánie tou nejlepší trávou, nejlepším ovocem a nejlepším obilím na světě vyčerpala. V nejsevernějším výběžku ležela oblast zvaná Mokřad a tady rostly jen jakési gumové houby bez chuti a tenká suchá tráva, která uživila sotva pár prašivých ovcí.

Mokřadští, kteří tu pásli ovce, nebyli upravení, zakulacení a nastrojení jako občané Maceravy, Vurstporku, Tvarošic a Kruasan. Byli vyzábblí a otrhaní. Jejich podvyživené ovce se v Přehršlánii ani za hranicemi nikdy příliš draze neprodaly, a tak jen málo Mokřadských vůbec kdy ochutnalo vynikající přehršlánské víno, sýry, maso nebo pečivo. V Mokřadu se nejčastěji jedl mastný vývar z ovcí, které byly tak staré, že už je nikdo nechtěl koupit.

Zbytek Přehršlánie měl Mokřadské za podivíny, mrzuté, špinavé a nevrle drbany. Mluvili drsným hlasem, který Přehršlané rádi napodobovali, a zněli jako chraptivé staré ovce. Z jejich způsobů a prostoty si všichni tropili žerty. Kdybyste se v Přehršlánii přeptali, dozvěděli byste se, že jediná kloudná věc, která kdy z Mokřadu vzešla, byla legenda o Ikabogovi.

KAPITOLA 2

Ikabog

Legendu o Ikabogovi si vyprávějí už celé generace Mokřadských. Jednoho dne doputovala až do Kruasan a v době, o které vyprávím, ten příběh znali všichni. Jak už to s legendami bývá, trochu se měnila podle toho, kdo ji zrovna vyprávěl. Nicméně všechny verze se shodovaly, že v nejsevernějším cípu země, v rozlehlém temném a mlhavém močálu, kam se žádný člověk neodváží vstoupit, žije příšera, která pojídá děti a ovce. Tu a tam odnese i dospělého, když se v noci zatoulá k močálu příliš blízko.

Zvyklosti i vzezření Ikaboga se též měnily podle vyprávěče. Někteří ho popisovali spíš jako hada, jiní jako draka nebo vlka. Někdo tvrdil, že řve, jiný zase, že syčí, a ještě další prohlašovali, že se pohybuje neslyšně jako mlha, která bez varování padne na blata.

Ikabog má podle té legendy mimořádné schopnosti. Dokáže napodobit lidský hlas, aby nalákal pocestné do svých spárů. Kdybyste se ho pokusili zabít, zázračně by se uzdravil nebo se rozdvojl. Umí létat, chrlit oheň, plivat jed – Ikabogovy schopnosti zkrátka končily až tam, kam sahala představitivost vyprávěče.

„Koukej zůstat na zahradě, až budu pracovat,“ nabá-

*Někteří ho popisovali spíš jako hada,
jiní jako draka nebo vlka.*

Elen, 12 let, Černošice

dali rodiče po celém království své děti, „nebo tě chytí Ika-bog a sežere tě.“ A kluci a holky po celé zemi si hráli na to, že s ním bojují, navzájem se strašili historkami o něm, a když se jim povedl dost přesvědčivý příběh, dokonce se jim o Ikabogovi i zdálo.

Vilém Veselka byl jeden takový kluk. Jednou večer, když k nim na večeři přišli Hrdličkovi, pan Hrdlička všechny bavil nejnovějšími zprávami o Ikabogovi. Vilém se pak v noci vzbudil celý vyděšený a uplakaný ze sna, v němž na něj obrovité bílé oči zářily nad mlhou zahaleným močálem, do kterého se pomalu propadal.

„Tíše, už je dobře,“ konejšila ho maminka, která se k němu do pokojíčku připlížila se svíčkou a teď ho kolébala na klíně. „Žádný Ikabog není, Vilíku. Je to jen hloupá povídačka.“

„Když... když pan Hrdlička povídal, že se ztrácejí ovce,“ škytal Vilém.

„To je sice pravda,“ opáčila maminka, „ale ne proto, že by je kradla nějaká přišera. Ovce jsou hloupoučká stvoření, zkrátka se zaběhnou a ztratí se v močálech.“

„Když... když pan Hrdlička povídal, že se ztrácejí taky li-lidi!“

„Jen ti, co nemají kouska rozumu a zabloudí do močálu po setmění,“ odvětila paní Veselková. „A teď už tíše, Vildo, žádná přišera není.“

„Když... když pan Hr-Hrdlička povídal, že lidé za okny slyšají hlasy a rá-ráno jsou slepice pryč!“

Paní Veselková už to nevydržela a rozesmála se.

„Ty hlasy, to jsou obyčejní zloději, Viléme. Mokřadští si navzájem lohnou, co můžou. Je snazší to hodit na Ikaboga, než připustit, že ti soused něco ukradl.“

„Ukradl?“ zalapal po dechu Vilém, posadil se mámě na klíně a zadíval se na ni upřímnýma očima. „Krást se nemá, že jo, mami?“

„To tedy nemá,“ přitakala paní Veselková, zvedla ho, něžně ho uložila zpátky do vyhřáté postýlky a hezky ho zakutala. „Ale my od těch nezvedených Mokřadských našťestí žijeme dost daleko.“

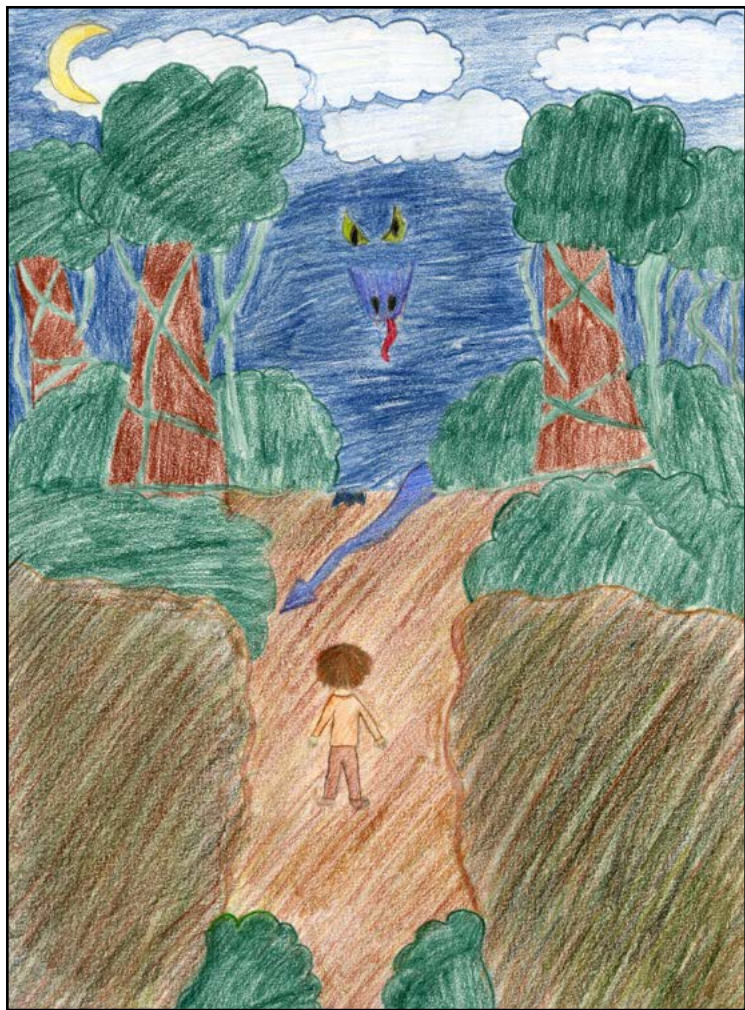
Vzala svíčku a po špičkách se odplížila ke dveřím.

„Dobrou noc,“ zašeptala ještě. Jindy by dodala „ať tě Ikabog kouše celou noc“, což svým dětem na dobrou noc říkali rodiče po celé Přehršlánii, ale místo toho řekla jen: „Hezky se vyspi.“

Vilém zase usnul a ve snu už žádné příšery neviděl.

Pan Hrdlička a paní Veselková byli náhodou moc dobří přátelé. Chodili spolu do třídy a znali se celý život. Když se pan Hrdlička doslechl, že Vilémovi způsobil noční můry, bylo mu to líto. A protože byl nejlepší truhlář v celých Kruasanech, rozhodl se, že chlapci Ikaboga vyřeže. Měl širokou, usměvavou pusku plnou zubů a velké pařáty a Vilém si ho hned oblíbil.

Kdyby tehdy Vilémovi nebo jeho rodičům nebo Hrdličkovým odvedle anebo komukoli v celé Přehršlánii někdo řekl, že království čekají strašlivé potíže, a to vše jen kvůli povídačkám o Ikabogovi, vysmáli by se mu. Žili v tom nejšťastnějším království na světě. Co by jim tak Ikabog mohl provést?

*Vilém se pak v noci vzbudil celý vyděšený a uplakaný ze sna,
v němž na něj obrovité bílé oči zářily nad mlhou zahaleným močálem,
do kterého se pomalu propadal.*

Jana, 11 let, Bystrovany

KAPITOLA 3

Smrt švadleny

Veselkovi a Hrdličkovi bydleli ve čtvrti, která se jmenovala Malé Město. Byla to část Kruasan, kde sídlili všichni, kdo pracovali pro krále Norberta. Zahradníci, kuchaři, krejčí, pážata, švadleny, kameníci, lazebníci, tesaři, lokajové a služky, ti všichni žili v úhledných domcích hned za zdmi paláce.

Malé Město od zbytku Kruasan oddělovala vysoká bílá zeď a brány byly přes den otevřené, aby místní mohli navštěvovat příbuzné a přátele ve zbytku města nebo třeba jet na trh. Na noc se těžká vrata zavírala a všichni v Malém Městě spali pod ochranou královské gardy, stejně jako král.

Major Veselka, Vilémův otec, byl velitelem téhle královské gardy. Byl to pohledný, veselý chlapík a na svém ocelově šedém koni doprovázel krále Norberta, lorda Flusbrocka a lorda Kydliána na loveckých výpravách, na něž vyráželi zpravidla pětkrát týdně. Král měl majora Veselku moc rád a taky měl rád Vilémovu maminku, protože Vilma Veselková byla jeho osobní pekařka, a to byla ve městě světových pekařů velmi čestná funkce. Nazdobené dorty, které se jí nepovedly úplně dokonale, nosila Vilma domů, a tak byl Vilém tučnoučký chlapeček a s lítostí musím říct, že na něj ostatní děti někdy volaly Máselníku a on pak brečel.

Vilémovou nejlepší kamarádkou byla Helenka Hrdličková. Ti dva se narodili jen pár dní po sobě a navenek působili spíš jako bratr a sestra než jako kamarádi. Helenka Viléma chránila před posměváčky a rváči. Byla hubená, ale rychlá a neváhala se pustit do každého, kdo Vilémovi řekl, že je Máselník.

Helenčin otec Hugo Hrdlička byl královským truhlářem a opravoval a vyměňoval kola a oje na Norbertových kočárech. A protože byl pan Hrdlička výtečný truhlář, vyráběl do paláce taky nábytek.

Helenčina maminka Hermína Hrdličková byla královou vrchní švadlenou, což byla taky velevážená práce, neboť král Norbert se tuze rád strožil a každý měsíc vyžadoval oblečky nové, čímž zaměstnával celé družstvo krejčích.

Právě králova ohromná záliba v parádění vedla k nepěkné události, kterou přehršlánské dějepравné knihy jmenují jako počátek všech potíží, jež později zaplavily tohle spokojené královstvíčko. Když k té události došlo, vědělo o ní jen pár lidí v Malém Městě, ale pro některé znamenala strašlivou tragédii.

To bylo tak.

Král Lijawského království se chystal za Norbertem na státní návštěvu (možná pořád doufal, že jednu ze svých dcer vymění za doživotní přísun nebeských pusinek) a Norbert rozhodl, že na tu příležitost potřebuje úplně nové šaty: tmavě fialové se stříbrnou krajkou, ametystovými knoflíky a šedivou kožešinou na manžetách.

Sice se mu doneslo, že hlavní švadleně nějak není dobře, ale příliš na to nedbal. Nikomu nevěřil tak jako Helenčině mamince, že krajku přišíje pořádně, a tak nařídil, že to nesmí udělat nikdo jiný. A tak Helenčina maminka tři noci v kuse šila jako o závod, jen aby byl fialový oblek včas hotový na návštěvu lijawského krále, a čtvrtého dne za rozbřesku ji její pomocnice našla ležet na podlaze. V ruce měla úplně poslední ametystový knoflík a byla mrtvá.

Král se tu novinu dozvěděl od svého hlavního rádce, zrovna když snídal. Hlavní rádce byl moudrý starý muž jménem Paspula, se stříbrným plnovousem, který mu sahal skoro až ke kolenům. Když králi sdělil, že hlavní švadlena je mrtvá, dodal: „Ale jsem si jist, že některá jiná dáma ten poslední knoflík Vašemu Veličenstvu přišíje.“

Paspula se na krále díval způsobem, který se mu pranic nezamlouval. Měl z něj divný svíravý pocit v břiše.

Když pak sluhové Norbertovi pomáhali do nového fialového obleku, král se ze sebe snažil setřást aspoň trochu provinilosti tím, že celou věc probere s lordy Flusbrockem a Kydliánem.

„Chci říct, že kdybych byl věděl, že je vážně nemocná,“ funěl Norbert, když ho sluhové soukali do těsných saténových kalhot, „přirozeně bych nechal oblek ušít někoho jiného.“

„Vaše Veličenstvo je nesmírně laskavo,“ odpověděl Flusbrock a v zrcadle nad krbem si prohlížel svou nažloutlou pleť. „Tak soucitného panovníka svět neviděl.“

„Ta ženská se měla ozvat, jestli jí nebylo dobře,“ zabručel Kydlián z polstrovaného křesla u okna. „Jestli nemohla pracovat, měla to říct. Když se to vezme kolem a kolem, je to vlastně zrada na králi. Nebo aspoň na vašem obleku.“

„Kydlián má pravdu,“ prohlásil Flusbrock a obrátil se od zrcadla. „Nikdo nezachází se služebnictvem tak dobře jako vy, pane.“

„Jsem na ně hodný, že ano?“ otázal se král Norbert úzkostně a zatáhl břicho, aby mu sluhové mohli zapnout ametystové knoflíky. „Pánové, já zkrátka dneska musím vypadat k světu. Vždyť přece víte, jak se lijawský král vždycky nastrojí.“

„Byla by to národní ostuda, kdybyste byl oblečený hůř než lijawský král,“ přitakal Flusbrock.

„Pusťte tu nemilou událost z hlavy, pane,“ přidal se Kydlián. „Velezrádná švadlena přece není důvod kazit si prosluněný den.“

Jenže přes rady obou lordů král nemohl přestat na celou věc myslet. Možná se mu to jen zdálo, ale připadalo mu, že lady Eslanda se toho dne tvářila obzvlášť vážně. Úsměvy sluhů byly studenější a pukrlata služek nebyla tak hluboká jako jindy. Když dvořané večer hodovali s lijawským králem, Norbertovy myšlenky v jednom kuse utíkaly ke švadleně, jak leží mrtvá na podlaze s posledním ametystovým knoflíkem v ruce.

Než šel Norbert večer spát, na dveře jeho ložnice zaklepal Paspula. Hluboce se uklonil a zeptal se, jestli má král v úmyslu poslat na pohřeb paní Hrdličkové květiny.

„Ach – ano, jistě!“ vyhrkl Norbert zaskočeně. „Ano, pošlete velký věnec, a ať je tam napsáno, že je mi to líto a tak dále. Zařídíte to, Paspulo, že ano?“

„Zajisté, pane,“ přitakal hlavní rádce. „A smím-li se ptát, hodláte také navštívit rodinu té švadleny? Bydlí kousíček pěšky od bran paláce.“

„Navštívit?“ zadumaně protáhl král. „To ne, Paspulo, to bych nerad. Totiž, chci říct, myslím, že to ode mě nečekají.“

Několik vteřin se na sebe s Paspulou dívali, načež se hlavní rádce uklonil a odporoučel.

Protože byl král Norbert zvyklý, že mu všichni pořád říkají, jaký je báječný chlapík, ani trochu se mu nelíbilo, jak se na něj hlavní rádce mračil, když odcházel. Spíš se teď zlobil, než styděl.

„Je to setsakramentská škoda,“ řekl svému odrazu v zrcadle, u nějž si před spaním česal knír, „ale koneckonců já jsem král, a ona byla švadlena. Kdybych umřel já, nečekal bych, že ona –“

Jenže pak mu došlo, že kdyby umřel, očekával by, že celá Přehršlánie všeho nechá, obleče se do černého a týden bude lkát, stejně jako tomu bylo, když zemřel jeho otec Pravoslav Počestný.

„No nic,“ pronesl netrpělivě ke svému odrazu, „život jde dál.“

Nasadil si hedvábnou spací čepici, vlezl do postele s nebesy, sfoukl svíčku a usnul.

KAPITOLA 4

Tichý dům

Paní Hrdličkovou pochovali na hřbitově v Malém Městě, kde odpočívaly celé generace královských služebníků. Helenka s tatínkem dlouho stáli nad otevřeným hrobem a drželi se za ruce. Uplakaná maminka a zasmušilý tatínek táhli Viléma pryč, ale on se ustavičně ohlížel za Helenkou. Chtěl nejlepší kamarádce něco říct, ale to, co se stalo, bylo tak obrovské a hrozné, že nenacházel slova. Sotva si dokázal představit, jak by mu bylo, kdyby jeho maminka navždycky zmizela v studené, tvrdé hlíně.

Když všichni přátelé odešli, pan Hrdlička sundal z náhrobního kamene fialový věnec od krále a místo něj tam položil kytíčku sněženek, které ráno natrhala Helenka. Pak oba Hrdličkovi pomalu odešli domů, kde už to nikdy nebude jako dřív.

Týden po pohřbu vyjel král s královskou gardou z paláce na lov. Jako vždycky všichni vyběhli na zahrádky a klaněli se, jásali a sekali pukrlata. Jak se tak král ukláněl a mával, všiml si, že dvorek jednoho z domků zůstal prázdný. Na oknech a dveřích měl černé závěsy.

„Kdo tu bydlí?“ zeptal se majora Veselky.

„To je – to je dům Hrdličkových, Vaše Veličenstvo,“ odpověděl Veselka.

Helenčina maminka Hermína Hrdličková byla královou vrchní švadlenou, což byla taky velevážená práce, neboť král Norbert se tuze rád strojil a každý měsíc vyžadoval oblečky nové, čímž zaměstnával celé družstvo krejčích.

Rebeka, 6 let, Nové Město na Moravě

„Hrdličkovi, Hrdličkovi,“ opakoval si král zamračeně. „To jméno už jsem někde slyšel.“

„Ehm... ano, pane,“ odpověděl major Veselka. „Pan Hrdlička je truhlářem Vašeho Veličenstva a paní Hrdličková je – totiž byla – u Vašeho Veličenstva vrchní švadlenou.“

„Ach, ano,“ vyhrkl král spěšně, „už si vzpomínám.“

Nato bodl svého sněhobílého koně ostruhami do slabin a prohnal se kolem černě zatažených oken. Snažil se přitom nemyslet na nic jiného než na den strávený lovem, který ho čekal.

Ale pokaždé když pak král vyjel z paláce, musel se dívat na prázdný dvorek a černě potažené dveře Hrdličkovíc domku, a vždycky když ten domek uviděl, vybavila se mu mrtvá švadlena s knoflíkem v ruce. Když už to nemohl vydržet, nechal si zavolat hlavního rádce.

„Paspulo,“ oslovil ho, aniž se starému pánovi podíval do očí, „na rohu cestou k parku je jeden dům. Docela hezký, s celkem velkou zahradou.“

„Myslíte Hrdličkovic dům, Vaše Veličenstvo?“

„Aha, tam bydlí Hrdličkovi?“ odpověděl král Norbert nenuceně. „Poslyšte, mně se zdá, že je ten dům pro tak malou rodinu zbytečně velký. Bydlí tam jenom dva, je to tak?“

„Je to přesně tak, Vaše Veličenstvo. Jen dva, protože matka –“

„To mi nepřipadá spravedlivé, Paspulo,“ přerušil ho hlasitě král, „aby v takovém hezkém, prostorném domě bydleli jen dva lidé, když tu máme pětičlenné nebo šestičlenné rodiny, které by myslím víc místa ocenily.“

„Chcete, abych Hrdličkovy přestěhoval, Vaše Veličenstvo?“

„Ano, asi ano,“ přitakal král a předstíral, že ho náramně zaujala špička jeho saténového střevíce.

„Samozřejmě, Vaše Veličenstvo,“ řekl hlavní rádce s hlubokou úklonou. „Požádám je, aby se vyměnili se Špačkovými, ti určitě víc místa uvítají, a Hrdličkovy umístím do domu po Špačkových.“

„A kde přesně ti Špačkovi bydlí?“ vyptával se král nervózně, neboť to poslední, co chtěl, bylo vidět ty černé závěsy ještě blíž k branám paláce.

„Přímo na kraji Malého Města,“ informoval ho hlavní rádce. „Blizoučko u hřbitova, vedle —“

„To zní dobře,“ přerušil ho král Norbert a vyskočil na nohy. „Podrobnosti mě nezajímají. Zkrátka to zařídte, Paspulo, to budete pašák.“

A tak pan Hrdlička s dcerou dostali nařízeno, aby si vyměnili dům s rodinou kapitána Špačka, který byl stejně jako Vilémův otec členem královské gardy. Když příště Norbert vyjel z paláce ven, černé závěsy byly ze dveří pryč a Špačkovici děti – čtyři urostlí bratři, zrovna ti, kteří Vilémovi vymysleli přezdívkou Máselník – vyběhli na dvorek a poskakovali a radovali se a mávali přehrášlanskými vlajkami. Král Norbert zářil a zamával jim zpátky. Týdny plynuly a král na Hrdličkovy dočista zapomněl a byl zase spokojený.

KAPITOLA 5

Hlenka Hrdličková

Několik měsíců po překvapivé smrti paní Hrdličkové se královské služebnictvo dělilo na dvě skupiny. Ti první si špítali, že za to, jak umřela, může pan král. Ti druzí raději věřili, že se stala nějaká chyba a že král přece nemohl vědět, jak moc je paní Hrdličková nemocná, když jí rozkázal ušít mu oblek.

Paní Veselková, královská pekařka, patřila k těm druhým. Král na ni byl vždycky moc hodný, a někdy ji dokonce povolal do jídelny a pogrataloval jí k obzvláště vypečené várce dóžecích dobrůtek či lahodných libůstek, a tak byla přesvědčená, že je to laskavý, velkorysý a ohleduplný muž.

„Na moje slova dojde, to si piš. Někdo králi zapomněl něco vyřídit,“ vykládala svému manželovi majoru Veselkovi. „Nikdy by nenutil nemocnou poddanou pracovat. Určitě ho moc trápí, co se stalo.“

„Ano,“ přisvědčil major Veselka, „to určitě trápí.“

Major Veselka si taky chtěl o králi myslet jen to nejlepší, protože on, jeho otec i otec jeho otce věrně sloužili v královské gardě. Takže i když major Veselka viděl, že krále Norberta smrt paní Hrdličkové dvakrát nezarmoutila a jezdí si na lov jako vždycky, a i když věděl, že Hrdličkovi se museli

A tak uplynul týden a pak měsíc a pak rok, a pak už byly Helence všechny šaty od maminky malé, ale ona je stejně měla pečlivě uložené ve skříni.

Arwen Gaia, 10 let, Frenštát pod Radhoštěm

vystěhovat ze svého domu a nastěhovat se ke hřbitovu, snažil se věřit, že krále opravdu mrzí, co se jeho švadleně stalo, a že ve stěhování jejího muže a dcery vážně nemá prsty.

Nový domek Hrdličkových byl neveselé místo. Vysoké tisy, které lemovaly hřbitov, sem nepouštěly sluníčko, jen z Helenčina pokoje bylo škvírou mezi tmavými větvemi krásně vidět na mamčin hrob. Protože už nebydlela vedle Viléma, tolik ho nevidala, přestože za ní chodil tak často, jak jen to šlo. Na zahradě měli mnohem méně místa na hraní, a tak si své hry museli trochu upravit.

Nikdo netušil, co si pan Hrdlička myslí o svém novém domě nebo o králi. S ostatními o těchhle věcech nikdy nemluvil, tiše si hleděl práce a vydělával peníze, které potřeboval, aby se mohl postarat o dceru a vychovat ji, jak jen bez manželky dovedl nejlíp.

Helenka ráda pomáhala tátovi v truhlářské dílně a nejspokojenější byla v montérkách. Byla ten typ, kterému nevadí se trochu ušpinit, a oblečení ji kdovíjak nezajímalo. Po pohřbu však každý den nosila mamince čerstvou kyticíku a pokaždé v jiných šatech. Dokud paní Hrdličková žila, vždycky se snažila, aby její dcera vypadala „jako mladá dáma“, jak vždycky říkala, a ušila jí spoustu šatiček, často ze zbytků látek, jež jí král Norbert blahosklonně nechal poté, co mu z nich vyrobila skvostný oblek.

A tak uplynul týden a pak měsíc a pak rok, a pak už byly Helence všechny šaty od maminky malé, ale ona je stejně měla pečlivě uložené ve skříni. Ostatní lidé pozapomněli, co se Helence stalo, nebo si zkrátka zvykli, že její maminka